

Druk nr 3408

Warszawa, 5 sierpnia 2010 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Samorządu Terytorialnego
i Polityki Regionalnej
STR-020-2-2010

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o samorządzie gminnym.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Bronisław Dutka.

Przewodniczący Komisji

(-) Bronisław Dutka

Ustawa
z dnia ..... 2010 r.
o zmianie ustawy o samorządzie gminnym

Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁾ wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane także na wniosek zainteresowanej rady gminy lub w trybie określonym w art. 4c.”;

2) po art. 4b dodaje się art. 4c i 4d w brzmieniu:

„Art. 4c. 1. Rada gminy występuje z wnioskiem o wydanie rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 jeżeli odbyło się rozstrzygające referendum w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia i zniesienia gminy albo ustalenia granic gminy przeprowadzone z inicjatywy mieszkańców. Przepis art. 4b stosuje się odpowiednio, z tym że przeprowadzanie konsultacji z mieszkańcami, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 nie jest wymagane.

2. W sprawach referendum, o którym mowa w ust. 1 przepisu art. 11 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym nie stosuje się.

3. W przypadku przeprowadzania z inicjatywy mieszkańców referendum w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia i zniesienia gminy albo ustalenia granic gminy pytanie zawarte we wniosku, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, powinno określać szczegółowo proponowane zmiany w podziale terytorialnym państwa.

4. Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej informację o publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym protokołu wyniku referendum w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia i zniesienia gminy albo ustalenia granic gminy.

Art. 4d. Rada Ministrów nie tworzy gminy w przypadku, w którym którakolwiek z powstałych gmin byłaby mniejsza od najmniejszej pod względem liczby mieszkańców gminy w Polsce, lub jej dochód na mieszkańca byłby najmniejszy w Polsce, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ogłoszenie rozporządzenia, o którym mowa w art. 4.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157 poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i 146.

Uzasadnienie

Obecny stan prawny nie przewiduje *expressis verbis* trybu wprowadzania zmian w podziale terytorialnym na poziomie gmin z inicjatywy mieszkańców. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy gminy tworzy, w drodze rozporządzenia Rada Ministrów. Ustawa przewiduje wydanie rozporządzenia na wniosek zainteresowanej rady gminy. W przypadku chęci powołania nowej gminy, wyrażanej przez część mieszkańców danego terenu próby sformalizowania dążenia tej części np. w formie referendum gminnego nie są wykorzystywane.

Wzmocnienie możliwości podejmowania tego rodzaju inicjatyw przez obywateli wymaga zatem zmian w obowiązujących regulacjach. Proponuje się przy tym, by nowe rozwiązania w sposób możliwie najpełniejszy wykorzystywały istniejące już instytucje i uregulowania.

Projektowana zmiana przewiduje zatem w ustawie o samorządzie gminnym nałożenie na radę gminy obowiązku występowania z wnioskiem o tworzenie, łączenie, dzielenie i zniesienie gminy albo ustalenie granic gminy w przypadku rozstrzygającego referendum w tym przedmiocie.

Z inicjatywą przeprowadzania takiego referendum będą mogli występować wyłącznie mieszkańcy gminy. Inicjatywy w tym zakresie pozbawione zostaną statutowe struktury terenowe partii politycznych działające w danej jednostce samorządu terytorialnego oraz organizacje społeczne posiadające osobowość prawną, których statutowym terenem działania jest co najmniej obszar danej jednostki samorządu terytorialnego.

Informacja o publikacji protokołu wyniku referendum będzie przekazywana przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej w celu prowadzenia stosownych analiz dotyczących dążeń społecznych związanych z wprowadzaniem zmian w podziale terytorialnym.

Wdrożenie w życie proponowanej regulacji nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Środki niezbędne na realizację zadań związanych z organizacją i przeprowadzaniem referendów lokalnych są pokrywane z ich budżetów.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Warszawa, 12 sierpnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-1464/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bronisław Dutka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 i Nr 81, poz. 998 oraz z 2010 r. Nr 10, poz. 87) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę artykułu 4 ust. 2 oraz dodanie artykułów 4c i 4d w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami). Zmiana dotyczy trybu regulowania przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, spraw dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia i znoszenia gmin oraz ustalania ich granic. Projekt zakłada nałożenie na radę gminy obowiązku występowania z wnioskiem o wydanie rozporządzenia Rady Ministrów, w przypadku przeprowadzenia z inicjatywy mieszkańców referendum w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia i zniesienia gminy albo ustalenia granicy gminy, a wynik tego referendum jest rozstrzygający.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 12 sierpnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-1465/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bronisław Dutka) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę artykułu 4 ust. 2 oraz dodanie artykułów 4c i 4d w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami). Zmiana dotyczy trybu regulowania przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, spraw dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia i znoszenia gmin oraz ustalania ich granic. Projekt zakłada nałożenie na radę gminy obowiązku występowania z wnioskiem o wydanie rozporządzenia Rady Ministrów, w przypadku przeprowadzenia z inicjatywy mieszkańców referendum w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia i zniesienia gminy albo ustalenia granicy gminy, a wynik tego referendum jest rozstrzygający.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 03 września 2010 r.

ZW/0714/148/10

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNĘŁO

dnia.....03.09.2010..... 200..... r.
(podpis)

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Marceju

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 sierpnia 2010 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. komisyjnego projektu ustawy: **o zmianie ustawy o samorządzie gminnym** w załączeniu, uprzejmie przesyłamy uwagi otrzymane z województwa warmińsko-mazurskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

Olsztyn, 25.08.2010r.

P.0531-172/2010

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym

Przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym opiniuję pozytywnie. Umożliwienie mieszkańcom gminy podjęcia w drodze referendum decyzji o postulowaniu wprowadzenia zmian w podziale terytorialnym na poziome gminy, a w konsekwencji **zobowiązanie** rady gminy podjęcia wniosku o tworzenie, łączenie, dzielenie i zniesienie gminy stanowi postulat uzasadniony i pożądaný.

Uwagi:

- art. 1 pkt 2: „2. W sprawach referendum, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 11 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985, późn. zm) nie stosuje się. - należy uzupełnić wskazany znak interpunkcyjny w celu uniknięcia trudności interpretacyjnych oraz wskazać identyfikator ustawy i powołać zmiany.

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
RADCA PRAWNY

mgr Elżbieta Ciesielska

Departament Prawny

10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1; tel. (0 89) 521 91 58, fax (0 89) 521 91 59;

e-mail: dp@warmia.mazury.pl, www.wrota.warmia.mazury.pl

Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2008 Nr 386/2006